ఈశ్వరోపాసనము

By
K. VEERESALINGAM

ఈశ్వరోపాసనము

9-3-1891

మనకు ప్రభువయి సృష్టికర్తయైన యీశ్వరుఁడున్నాఁడన్న నమ్మక మెక్కడ నుండునో యక్కడనెల్ల నీశ్వరోపాసన ముండక తప్పదు. ఈప్రపంచమునందు మనుష్యులు సృజింపఁబడినది మొదలుకొని ప్రతిదేశమునందును ప్రతిజాతివారిలోను ఏదో యొకవిధమయిన యారాధన ముండుచు వచ్చినట్లు చరిత్రములు ఘోషించుచున్నవి. దీనినిబట్టి చూడఁగా తనకు ప్రభువయి తన్ను శాసించువాఁడొకఁడు పయి నున్నాఁ డనుజ్ఞానము మనుష్యున కాదికాలము నుండియు స్వాభావికముగా నున్నట్లు కానఁబడుచున్నది. స్వభావమును మార్చుట యెప్పటికిని శక్యము కాదు. అందుచేతనే యడవులలో వసించెడు జ్ఞానశూన్యులయిన యనాగరికులు మొదలుకొని పురములలో వాసముచేసెడు జ్ఞానాధికులయిన నాగరికులవఱకును సమస్తజనులును తమతమ జ్ఞానతారతమ్యములనుబట్టి దేవుని తమకు సర్వోత్కృష్టమని తోఁచినరీతిగా భావించి తదనుగుణములయిన గుణాదుల నాతని కారోపించి ఘనతపఱిచి పూజించి, గౌరవించి యాదినుండియు తమ తెలివికి తగినట్లుగా నారాధించుచున్నారు. గృహాదులను నిర్మింప నెఱుఁగని మోటుకాలములో మనుష్యుఁడు దేవుని నరణ్యమధ్యముననో పర్వతాగ్రమునందో యారాధించుచు వచ్చెను. గృహనిర్మాణాదులను నేర్చిన పిమ్మట మనుష్యుఁడు దేవాలయములను కట్టి యందు దేవుని నారాధింప మొదలుపెట్టెను. ఈశ్వరారాధన మెప్పుడారంభ మయినదో యెవ్వరును జెప్పలేరు గాని యది మనుష్యసృష్టితోనే యారంభమయి యనాదిగా నుండియున్నదని నిర్వివాదముగా

సాధింపవచ్చును. రాజుల ప్రభుత్వము లేర్పడి వారిని గొలువనారం భించుటకు ముందుసహితము మనుష్యులలో దేవతలను పూజించుట యున్నందున కనేకనిదర్శనములు కానఁబడుచున్నవి. కొంచెము నాగరి కత గలిగి వ్రాత యేర్పడని కాలములో దేవతాస్తుతులు పద్యరూప ముగా రచింపఁబడి పాడఁబడుచుండెను. మనలోని ఋగ్వేదములోని ఋక్కు లన్నియు నీప్రకారముగా నేర్పడినవే. ఇట్టి ఋక్కులు మొద లయినసూక్తములను పాడ నారంభించుటచేతనే సంగీత మారంభ మయ్యెనని బుద్ధిమంతు లూహించుచున్నారు. సంతోషజనకమయిన యొక్క సంగీతమునకు మాత్రమేకాక యాదికాలమునందు దేశాభి వృద్ధికర మయిన నాగరికత కంతకునుగూడ మతమే కారణ మయినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. పూర్వకాలమునం దారంభదశలో నేదేది మహిమకలదిగా కానఁబడుచుండెనో యదియెల్ల నీశ్వరస్వరూపముగా భావింపఁబడుచుండెను. అందుచేతనే మనపూర్వ ఋషులు సూర్యుఁడు, చంద్రుఁడు, అగ్ని, వాయువు మొదలయినవానిని దేవతలనుగా భావించి వానినెల్లను ఋక్కులలో స్తుతించుచు వచ్చిరి. అటుతరువాత మఱికొంత జ్ఞానాధిక్యము కలిగినపిమ్మట నీశ్వరునకు సూర్యచంద్రులు నేత్రములుగాను, వాయువు లూర్పులుగాను, మహత్తరము లయిన యనేకపదార్థము లితరావయవములుగాను వర్ణించుచు వచ్చిరి. జ్ఞానా భివృద్ధి యయినకాలఁదిని జనులలో నీప్రకారముగా నీశ్వరవిషయకము లయిన పూర్వాభిప్రాయములు మాఱిపోయి నూతనాభిప్రాయము లేర్పడఁ జొచ్చినవి. నాగరికతయొక్కయు విద్యయొక్కయు నభివృద్ధితోఁ గూడ జనులలో నీశ్వరమహిమలును వర్ధిల్లసాగినవి. మొట్టమొదట దేవతలుగానో దేవుని యవయవములుగానో యుండిన సూర్యాగ్ని చంద్రాదు లన్నియు విద్యాభివృద్ధియయిన యీ కాలములో

తమ దేవత్వమును పోఁగొట్టుకొని దేవుని మహిమలను వెల్లడించెడు సృష్టిపదార్థము లయిపోయినవి. మూఢదశలో జనులకు తమ్మును తమ గ్రామమును మాత్రము పాలించెడు గృహదేవతగానో గ్రామదేవతగానో తోఁచెడి యీశ్వరుఁడు జ్ఞానదశలో నిప్పుడు సమస్తలోకములను పాలించెడు సర్వేశ్వరుఁడయి యున్నాఁడు. సూర్యచంద్రాదులు తాము దేవతలుగా భావింపఁబడిన కాలమునకంటెను ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞాన మధిక మయిన యీకాలమునం దధికమహత్త్వముకలవిగా తెలియఁబడి దేవత్వ మక్కఱలేకయే యీ సూర్యుఁడును, చంద్రుఁడును, భూమియు, ఆకాశమును, అగ్నియు, వాయువును, జలమును, వృక్షములును సమస్తపదార్థములును దేవదూతలవలె దేవునిమహిమలను వాక్కులేకయే జనులహృదములకెక్కునట్లు మఱింతవిశేషముగా బోధించుచున్నవి. ఒక్కసూర్యచంద్రాదులయందు మాత్రమేకాక ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞానమువలన మనమిప్పుడు స్థూలములును సూక్ష్మములు నైన సమస్త పదార్థములయందును మనపూర్వు లెప్పుడును చూడని మహిమలను కనిపెట్టి యీశ్వరశక్తి కద్భుతపడి యానందింపఁగలుగుచున్నాము. మునుపు వట్టిగాలిగాను, నీరుగాను, ఉండెడుపదార్థము లిప్పుడు తమలో నీశ్వరుఁడమర్చియుంచిన క్రొత్తక్రొత్త యుపయోగములను క్రమముగా నొక్కొక్కటినే బయలఁబెట్టుచు యంత్రాదులను నడుపుచు మనసుఖసంతోషాదులను వృద్ధిపఱచుటకును శ్రమలను తగ్గించుటకును సాధనము లయి యీశ్వరుని యద్భుతమహిమను శక్తిని బుద్ధిని కరుణాళుత్వమును సదుద్దేశమును సహస్రముఖముల ఘోషించుచున్నవి. ఈప్రకారముగా భగవంతుని తెలిసికొనుటకు సాధనము లంతకంతకెక్కువ యయి యీశ్వరమహిమ లెక్కువగా వెల్లడి యయిన కొలఁ

దిని జను లెక్కువగా బ్రహ్మానందము ననుభవింపఁ గలుగుచున్నారు. తత్త్వవిచారము చేసినకొలఁదిని సర్వాంతర్యామి యైన యాతని మహిమ దరిలేని సాగరమువలె పెరుగుచున్నది. ఇట్లున్నను తెలివి యెక్కువయిన యీకాలములో కొంద ఱీశ్వరుని దూషింపను వచ్చును; కొంద ఱీశ్వరసద్భావమునే శంకించి హేతుకల్పనము చేయను వచ్చును; కొందఱు నాస్తికులు కాను వచ్చును; కాని జనసామాన్యము యొక్క హృదయక్షేత్రములనుండి స్వభావసిద్ధ మయిన యీశ్వర విశ్వాసబీజమును పెల్లగించివేయుటమాత్ర మెన్నటికిని సాధ్యముకాదు.

పూర్వకాలమునం దిప్పటికంటె జనులలో మూఢవిశ్వాసమును మూఢభక్తియు నెక్కువగా నున్నను, అది స్వప్రయోజనపరత్వముచే వచ్చిన దగుటచేత వారిభక్తి శ్రేష్ఠ మయినదని నేను చెప్పఁజాలను. అజ్ఞాన మెక్కువగానున్న కాలములో స్వప్రయోజనపరత్వమును భీతియు హెచ్చుగా నుండకతప్పవు. అజ్ఞానికిని జ్ఞానికిని గలభేదమంతయు 'స్వార్థపరత్వము' 'పరార్థపరత్వము' అను రెండుపదములలోనేవిస్తారము గానున్నదనిచెప్పవచ్చును. జనుఁడెంత స్వప్రయోజనపరుఁడుగానుండునో యంత యజ్ఞానియు, ఎంత పరార్థపరుఁడుగా నుండునో యంత జ్ఞానియు అగుచున్నాఁడు, కాఁబట్టిభయముచేతను స్వప్రయోజనపరత్వముచేతను గలిగిన యా కాలపు దేవతారాధన మంతగా పరిశుద్ధ మయినదిగా నుండనేరదు. ఆకాలమునందు మనుష్యున కెక్కడఁ జూచినను కష్టము లధికము కాఁగా, పాపములు మనస్సును బాధింపఁగా, శత్రువులు మాత్రమే కాక జలాగ్నిమారుతాద్యద్భుతపదార్థములుకూడ నష్టముల నాపాదించి మనస్సులకు వెఱఁగు కొల్పి భయపెట్టఁగా, భయముకలిగి యపాయమును తప్పించుకొనుటకు సాధనాంతరము లేక దేవుని కోపమును శాంతపఱచి యనుగ్రహమును సంపాదించుట కయి యీశ్వరా

రాధన మారంభ మయినది. ఆదికాలమునం దీశ్వరప్రార్థనముయొక్క యుద్దేశ మింతే. అందుచేత నప్పటి యారాధన మాడంబరము లయిన పూజలతోను, హోమములతోను, కానుకలతోను, బలులతోను, ఉత్సవములతోను, స్తోత్రపాఠములతోను మాత్రము నిండి యుండెను. ఈహేతువుచేతనే యప్పటి ప్రార్థనలన్నియు తమ్మును తమవారిని దీర్ఘాయుష్మంతులనుగాను సుఖులనుగాను జేసి కాపాడుటకొఱకును, సంపదల నిచ్చుటకొఱకును, సంతానము నిచ్చుటకొఱకును, శత్రువులను నాశనము చేయుటకొఱకును, ఉద్దేశించి చేయఁబడినవిగా నుండినవే కాని మనశ్శుద్ధినిమిత్తమును, సత్ప్రవర్తనమునిమిత్తమును, పరోపకారమునిమిత్తమును అంతగా నుద్దేశింపఁబడియుండలేదు. మనయథర్వణవేదమునందు శత్రుసంహారాదుల నిమిత్తమయి యుద్దేశింపఁబడిన మంత్రము లనేకము లుండుటయే యిందుకు దృష్టాంతముగాఁ జెప్పవచ్చును.

ఇఁకను పూర్వకాలచరిత్రమును కట్టిపెట్టి మానవయోగ్యమయిన యీశ్వరోపాసనమును గూర్చి కొంత యోచింతము. ఈశ్వరోపాసనము స్తోత్రము, వందనము, ధ్యానము, అనుతాపము, ప్రార్థన మొదలయిన యనేకాంగములను కలదిగా నుండును. ఈశ్వరునియొక్క కళ్యాణగుణాదులను తలఁచుకొని మన భక్తిశ్రద్ధలను తెలుపుట స్తోత్రము. మనలను మనకుఁ గావలసిన సమస్తపదార్థములను సృజియించి మనకు నిత్యమును సమస్తసౌఖ్యములను గలుగఁ జేయుచున్న యీశ్వరుని యపారకరుణను మనస్సునందు నిలిపి మనకృతజ్ఞతను దెలుపుట వందనము. ఈశ్వరునియొక్క యనంతకళ్యాణగుణములను చింతించి, అతని సాన్నిధ్యమును జ్ఞాననేత్రముచే దర్శింప యత్నించుట ధ్యానము. ఈశ్వరవిషయమునను, ఈశ్వర కుటుంబమైన జనుల విష

యమునను, మనము చేసిన యపచారములను అపరాధములను తలఁచు కొని మనసునొవ్వ పరితాపపడుట అనుతాపము. మనలను పాపకార్య ములనుండి తొలఁగించుటకును, సత్కార్యములను జేయుటకయి ధైర్యము నిచ్చుటకును, ఆత్మశాంతిని పారిశుద్ధ్యమును ప్రసాదించు టకును, వినయపూర్వకముగా నీశ్వరుని వేఁడుట ప్రార్థన. ఈశ్వరో పాసనమునం దీయంగములన్నియు కాలానుగుణ్యముగాను రసోచితము గాను కొంచెముగానో, గొప్పగానో చేరియుండవలెను. ఇట్టియుపాస నముయొక్క ఫలము మన కీశ్వరునియందు నిశ్చలమైనభక్తి కుదిరి, ఈశ్వరుఁడుచేసిన మేలునకయి నిష్కపటమయిన కృతజ్ఞత దృఢపడి, ధ్యానముచే పరమేశ్వరసాన్నిధ్యానుభవము కలిగి, మనస్సులు పాప బంధములనుండి విడివడి పరిశుద్ధములయి నిత్యానందము నొందుట. ఇట్టిఫల మొక్క మానసికారాధనమువలననేకాని విగ్రహారాధనాదుల వలనఁ గలుగనేరదు. ప్రాణములేని దారుశిలామయవిగ్రహాదులను పూజించుచుండుటవలన బాలురకు బొమ్మలాటయందువలె నజ్ఞాను లయిన ముదిబాలురకొకవిధముగా కాలక్షేపమయినను, సర్వేశ్వరుని మానసికముగా నారాధించువారికివలె దానివలన నవ్యాజప్రేమయు, నిజమయిన భక్తివిధేయతలును, నిర్మలానందమును కలుగవు అంతే కాక ప్రతిమార్చనము దేవునియనంతమహిమ నంతను పోఁగొట్టి యాతనిని సామాన్యమనుష్యునిస్థితికిఁ దెచ్చి జగదీశ్వరునకు బట్టలు లేవని వస్త్రములు సమర్పించునట్లును, తిండి లేదని ప్రసాదనివేదనము చేయునట్లును, భార్య కావలసిన ట్లేఁటేట కళ్యాణోత్సవము చేయున ట్లును, భూతహింస కోరునట్లు జంతుబలు లిచ్చునట్లును చేయును. చేసినపాపములకయి పరితాపపడి దుఃఖించునప్పుడు కలిగెడు కన్నీటి ధారలే జలాభిషేకములును, అపరిశుద్ధలయిన కోరికలను విడు

చుటయే బలులును, సత్ప్రవర్తనము కలిగి యీశ్వరాజ్ఞాబద్ధుఁడయి యుండుటయే యుపహారసమర్పణమును, వినయముతోను ప్రేమతోను కృతజ్ఞతతోను పూర్ణభక్తిశ్రద్ధలను తెలుపుటయే పూజయును, ఆత్మల నీశ్వరార్పణముచేసి మనుష్యులను సోదరభావముతోఁ జూచుచు పరోపకారమునందు సుఖించుటయే యారాధనమును, అగునుగాని యితరవిధములయిన యర్చన లేవియు భగవత్ప్రీతికరము లయినవి కావు. కాఁబట్టి బుద్ధిమంతు లయినవారందఱును ప్రతిమార్చనమును ముందుగా మాని యీశ్వరమహిమలను విగ్రహములయందుఁ గాక సృష్టియందుఁ జూడ యత్నింపవలెను. భగవన్మహిమలు సృష్టికర్త చేసిన సూర్యచంద్రాదిదివ్యపదార్థములవలనఁగాక మనుష్యుఁడు చేసిన విగ్రహాదులవలన వెల్లడి యగునా? పరమాత్ముఁడు స్వయముగాఁ జేసిన విచిత్రములయిన సూర్యచంద్రాదిగోళములయందును, అపార సాగరములోను, విశాలభూమండలముమీఁదను గల చేతనాచేతనము లయిన సమస్తవస్తుజాలమునందును, పరిశీలించినకొలఁదిని దేవుని మహిమ లనంతములై కానఁబడుచుండలేదా!

మన మీశ్వరుని యెడల నడుచుకోవలసిన ధర్మములను తెలుపునది మత మనఁబడును. లవణము లేనిదే యేవస్తువులకును రుచి యెట్లు రాదో యట్లే యుపాసన లేనిదే యేమతమునకును శోభ రాదు. ఉపాసనయే మతమున కెల్లను ప్రాణము; ఉపాసనలేనిమతము ప్రాణములేని బొందివంటిది. అట్లగుటవలన లోకములో నీశ్వరోపాసనము లేని మత ముండదు. ఉపాసనాపాశమే మనల నీశ్వరునితో బంధించునది; అట్టియుపాసనలేనిగృహము శూన్యగృహము; ఈశ్వరుని స్మరింపని హృదయము శూన్యహృదయము; ఈశ్వరోపాసనము చేయనియెడల మనజన్మము నిరర్థకము. ధర్మైకనిధియైన

యీశ్వరుని విడిచి మన మెట్లు ధార్మికుల మగుదుము? కళ్యాణగుణాకరుడయిన యీశ్వరుని విడిచి మన మెట్లు సాధువులము కాఁగలము? నేటినుండి యైనను నిత్యమును మన మాతని నారాధించుచు భగవద్గుణానుభవము వలన నానందపారవశ్యము నొందుచు పవిత్రమయిన నూతనజీవమును బొందఁ బ్రయత్నింతముగాక!

మనము దుర్బలుల మనియు పరతంత్రుల మనియు కార్యసాధనమునకు మన శక్తి యొక్కటియు చాల దనియే మన కనుభవమగుటచేతనే, సమస్తవస్తువులును, సర్వజంతువులును, సర్వశక్తుఁడును, సర్వరక్షకుఁడును, సర్వకారుణ్యుఁడును, సర్వజ్ఞుఁడు నయిన యీశ్వరుని పాలనమునకు లోఁబడి యున్నవని మనము విశ్వసించుటచేతను, ప్రార్థన యావశ్యక మయినది. అంకుచేతనే యెల్లవారును తాము కోరినకోరికల నన్నిఁటిని పరమేశ్వరుఁడు ప్రసాదించునా యన్న విచారము లేక స్వభావముచేతనే యీశ్వరప్రార్థనను చేయుచున్నారు. మన జన్మమునకును, స్థితికిని, సుఖమునకును, సంతోషమునకును, సమస్తమునకును, ఆధారుఁడయియున్నవానిని దినమున కొకసారియైనను తలఁచుకొనకుండుటకంటెను, కృతజ్ఞతను గౌరవయును తెలుపకుండుటకంటెను కృతఘ్నత మఱి యేముండును? ఎవ్వని యనుగ్రహము లేక మనము క్షణకాల మయినను సుఖించుటకు శక్తులము కాకుందుమో, ఎవ్వఁడు మనకు పుత్రవాత్సల్యముతో సుఖసంతోషాదులను కలుగఁజేయుచున్నాఁడో, ఎవ్వఁడు మన ప్రాణమిత్రులకంటెను పరమమిత్రుఁడయి మన యాప్తబంధువులకంటెను పరమబంధువయి న్యాయప్రభులకంటెను నుత్తమప్రభువయి నిరంతరమును రక్షించుచున్నాఁడో, అటువంటి తండ్రుల కెల్లను తండ్రియు ప్రభువుల కెల్లను ప్రభువును న్యాయదాతల కెల్లను న్యాయప్రదాతయు రక్షకుల కెల్లను

రక్షకుఁడును నయిన యీశ్వరునితో నుపాసనమూలమున దినమున కొక్క నిమిషమయినను సంబంధమును కలిగించుకొనకుండుటకంటె బుద్ధిహీనతయు దుర్మార్గమును మఱియే ముండును ? ఏమియు నుండదు. ఈశ్వరుఁ డున్నాఁడని మన మెప్పుడు నమ్మి మనకతఁడు ప్రభువని యెప్పుడు తలఁప నారంభింతుమో యప్పుడే యుపాసన యారంభ మగును. మనకు ప్రభువయి మనలను శాసించుటకును పాలించు టకును సుఖులనుగాఁ జేయుటకును సమర్థుఁడయిన వానియెడల మనము భక్తి నెట్లు కనఁబఱుపకుండఁగలము ? ఈశ్వరుని నమ్మిన తరు వాత భక్తితో నారాధింపకుండుట మానుషస్వభావమే కాదు. ఈశ్వరుని మహిమలను మన మెంత యెక్కువగా తెలిసికొందుమో యీశ్వరునియందు మన కంతభక్తి హెచ్చును. ఆయన సర్వశక్తుఁ డని తెలిసినతరువాత గౌరవము కలుగక మానదు. పరిశుద్ధుఁడని తెలి సిన తరువాత ప్రేమ కలుగకమానదు ; సర్వకారుణ్యుఁ డని తెలి సిన తరువాత కృతజ్ఞత కలుగక మానదు; సర్వరక్షకుఁడని తెలిసిన తరువాత విధేయత కలుగక మానదు. ఇవి యన్నియు మనకు సహజ ధర్మములు కాఁబట్టి యీశ్వరోపాసనము మనకు సహజకృత్యమే కాని యందు విరుద్ధమయిన దేదియు లేదు. మితజ్ఞుఁడు సర్వజ్ఞుని భక్తిపూర్వకముగా వేఁడుకొనుటకంటెను, అల్పశక్తుఁడు సర్వశక్తుని సవినయముగా శరణొందుట కంటెను, యుక్తమయినపని మఱియే ముండును ? మనల సృజించినవాఁడే మనలను బ్రతికించువాఁడును పాలించువాఁడునునయి యున్నప్పుడు మనలను పుట్టించినవానియెడల ప్రేమను మనలను రక్షించువానియెడల కృతజ్ఞతను మనలను పాలించు వానియెడల భక్తిని కనఁబఱిచి స్తుతించుటకంటెను న్యాయమయిన పని మఱియేముండును ? మేలుచేసినవారియెడల కృతజ్ఞతను ప్రేమను

గలవారమగునట్లుగా మనము సృజింపఁబడి యున్నందున, కృతజ్ఞతతో ప్రార్థించుట మనకు సహజగుణమయి యున్నది. ఈగుణమును మనము మనుష్యులమయి యున్నంతకాల మెట్లుమరల్చుకోఁగలము? ఈశ్వరుఁడు ప్రసాదించిన మితిమీఱిన సౌఖ్యముల ననుభవించుచునే యతనిని మఱచుటను, మనకుపకారియైన వారియెడల కృతజ్ఞతను భక్తిని విశ్వాసమును విడుచుటకును, మనము మనుష్యస్వభావమును త్యజించి మృగస్వభావమును భజించి పశుప్రాయులముగా మాఱవలెను. అట్టి యస్వాభావికధర్మము నవలంబించుటవలన మన మనస్సులకు నిరుత్సాహమును వ్యసనమును పరితాపమును దక్క మఱియేమి కలుగును? కాఁబట్టి మనకాయన చేసిన యనంతములైన మేళ్ళనిమిత్తమయి కృతజ్ఞత నెట్లు తెలుపకుండఁ యుండగలుగుదుము? అజ్ఞానులమై తనయాజ్ఞలను మనము నిత్యమును మీఱి పాపులమగుచున్నను మనలను విడువక పతితపావనుఁడైన యాకరుణానిధి మనకు సుఖసాధనములను పుత్రవాత్సల్యముతో ప్రసాదించుచునే యున్నాఁడు గదా! ఆయన యనుగ్రహము వలననే మనముధరించిన యీదేహములను, తినెడి యాహారమును, త్రాగెడినీరును, శ్వాసించెడు వాయువును, ఉత్సాహము కలిగించెడు తేజస్సును, సుఖదాయకములయిన సమస్తపదార్థములును కలిగినవి. ఎవ్వని కరుణ లేక మన యాత్మలును దేహములును క్షణకాలమయినను సుఖముగా నుండనేరవో యటువంటి దీనవత్సలుని దినమున కొకసారి యైనను కృతజ్ఞతతో తలచుకొనక మనమెట్లు సుఖపడఁగలము? సంసారయాత్రలో ప్రతిదినమును మనలనుజేరి బాధించెడు కష్టములను దుఃఖములను ధ్యానమూలమున మన మా ప్రణతార్తిహరుని చెంతఁజేరి యాతనిప్రాపు చెందక యెట్లు నిర్జింపఁ గలుగుదుము? కాఁబట్టి ప్రార్థ

నకు ముందు పరిశుద్ధచింత గలవారమయి ధ్యానముచే మన మీశ్వరుని మనహృదయపీఠమునం దధిష్ఠింపఁ జేసి యాతని సాన్నిధ్యమును దప్ప మన మన్యమును మఱచి మనతలఁపు లన్నియు. నీశ్వరునియందే నిలుచునట్లు చేయవలెను.

అట్టిసమయమునం దాయన కళ్యాణగుణముల నన్నిఁటిని మన మనస్సులో నిలుపుకొని యాతనికిని మనకునుగల సంబంధమును దలంచుకొని మన మనస్సుల నాతనియందు లయింపఁజేసి యానందింపవలెను. ఇట్టి దొక్కటియే నిజమయినధ్యానము. పరిశుద్ధత, కరుణాళుత్వము మొదలయిన యీశ్వరగుణములను స్మరించుటచేత కొంతవఱకు మనకట్టి గుణములు పట్టువడి మనము పరిశుద్ధులమును దయగలవారమును అగుదుము. మనము తెలిసికోఁగలిగినంతవఱ కాయన కళ్యాణగుణముల నన్నింటిని మనస్సుచేతఁ జూచుచు ధ్యానించుటచేత మన కాతనియం దద్భుతప్రేమయు భక్తియు విశ్వాసమును కృతజ్ఞతయు విధేయతయుఁ గలుగును. ఆయనయొక్క సత్యాదులయిన గుణములను వేఱువేఱుగా స్మరించుట మన కాతనితోడి నూతన బంధుత్వమును కల్పించి నూతనప్రేమను పుట్టించి నూతనానందమును గలిగించి, మనకు పరిశుద్ధమయిన నూతనజీవనమును ప్రసాదించును. అందువలన మనకు మనశ్శాంతియు నపారానందమును గలుగును. కాఁబట్టి యీశ్వరునియొక్క సమస్తకళ్యాణగుణములను స్మరించుచుండుట కర్తవ్యము. అట్లు చేయక యాయనకారుణ్యమును ప్రసన్నతను మాత్రమే మనము తలఁచుచుందుమేని సద్వర్తన మక్కఱలేక యొక్కభక్తివలననే పాపపరిహారమునుఁబొంది ముక్తులమగుదుమని భావించి చెడుదుము; ఆయన పరిశుద్ధతను న్యాయమును మాత్రమే తలంచుచుందుమేని ఈశ్వరుని ప్రేమతో సమీపించుటకు భయపడుచు

నాతనిని క్రూరముగా శిక్షించు దయాదాక్షిణ్యములులేని కఠినచి త్తునిగా భావించి భయభ్రాంతుల మగుదుము; ఆయనసర్వజ్ఞతను, సర్వశక్త్యాదులను తలపకుండుమేని, ఆయన మహిమను పూర్ణముగా తెలిసికోలేక యీశ్వరుని నించుమించుగా మనతో సమానునిగా భావించి మూఢుల మగుదుము. కాబట్టి యిట్టి చెడుగులేవియు కలుగకుండుటకై యీశ్వరుని కళ్యాణగుణానుభవమును మనము సాధ్యమయినంత పూర్ణముగా పొందుటకయి ప్రయత్నింపవలెను; అట్లు చేయనిచో మనము భగవన్మహిమను చక్కఁగా తెలిసికొని నిజమయిన లాభమును పొందుటకు శక్తులముగాక మూఢభక్తి కలవారమయి చెడిపోదుము. ఈశ్వరగుణములను స్మరించునప్పుడు మనఃపూర్తిగా తద్గుణానుభవమును పొందవలెనుగాని యది లేని వట్టిమాటలతో ప్రయోజనము లేదు. ఈశ్వరగుణానుభవము లేని కర్మలును, తంత్ర ములును, పూజలును, ఉత్సవములును, పరిహాసపాత్రములయి మూఢతా జనకము లగును. మూఢభక్తివలన సుగుణము లన్నియు హృదయ కుహరము నుండి క్రమక్రమముగా తొలఁగి పోయి హృదయము నీతిశూన్యమగును. మనస్సీశ్వరునియందు లేక నోటితో భగవద్గు ణాదులను స్మరించుట యర్థము తెలియనిమాటలను మంత్రములను పఠించుటవంటిదేకాని యంతకంటె ప్రయోజనకర మయినదికాదు. భగవంతుని సర్వశక్త్యాదులను దెలిసికొని యారాధించుట యాయన యెడల భయభక్తులను పొందుటకుఁ గాని యూఱక యద్భుతపడుట కొఱకుగాదు; ఆయనను సర్వకారుణ్యునిగా నారాధించుట మన మా యనయెడ కృతజ్ఞతను ప్రేమను పొందుటకుఁగాని యాయన ప్రేమా నిధియనియు కరుణాళుఁ డనియు తెలిసికొని సంతోషపడుటకొఱకుఁ గాదు; ఆయనను పరిశుద్ధునిగా నారాధించుట ప్రవర్తనము చక్క

చేసికొని మనము పరిశుద్ధుల మగుటకుఁగాని యాయన పరిశుద్ధత కాశ్చర్యపడుటకొఱకుఁగాదు.

ఈశ్వరోపాసనమునుగూర్చి యింతవఱకును సామాన్యముగాఁ జెప్పియున్నాను. ఉపాసనలో ప్రధానాంగము ప్రార్థన. దానినిగూర్చి విశేషముగాఁ జెప్పవలసియున్నది; ప్రార్థన యనఁగా మన కున్నలోపములను తొలఁగించుటకుఁగాని కావలసిన వానిని ప్రసాదించుటకుఁగాని వేఁడుకొనుట. ఈ ప్రపంచములో మన కనేకలోపములుండును. అనేకదుఃఖములు వచ్చును; అనేకప్రతిబంధములు కలుగును. వానిన్నిఁటిని మన కృషిచేత నివారించుకొనుటకు మనము శక్తులము గాము. అందుచేత మన మసహాయులమయి యున్నామనుట స్పష్టము. కాఁబట్టి యాత్మసంరక్షణార్థము మన మీశ్వరుని వేఁడుట యనివార్యమగుచున్నది. మంచికార్యములు చేయుటకు శక్తిని ధైర్యమును కలిగించు నిమిత్తము వేఁడుకొనవలయును; చెడుకార్యములమీఁది కీడ్చెడి యింద్రియములను నిగ్రహించుట కయి సామర్థ్యమును కలిగించు నిమిత్తము వేఁడుకొనవలయును; మనము చేసిన పాపములన్ను క్షమించి సుఖము కలిగించు నిమిత్తమయి వేఁడుకొనవలయును. ఈశ్వరుఁడు సమస్తపదార్థములను సృజించి సమస్తమును కాపాడువాఁడయినందునను, ఈశ్వరాజ్ఞకు భిన్నముగా నేకార్యమును జరుగనేరనందునను, ఆయన రక్షణమును కోరుటయు, ఆపదలయందాయనను శరణుచొచ్చుటయు, సత్కార్యనిర్వహణము నందాయన సాయమును వేఁడుటయు సుఖకాలమునందాయనను కృతజ్ఞతతో స్మరించుటయు, మనకు ప్రియులుగా నుండువారిని కాపాడ ప్రార్థించుటయు, మనుష్యునకు సహజగుణమయి యున్నది. మన హృదయములనుండి స్వాభావికముగా బయలువెడలి వచ్చెడు యనివార్యమయిన యిచ్ఛను మర

లించుకోలేని వారమయి వినమ్రములమయి మన కోరికలను దెలిపి మన మీశ్వరుని భక్తితో ప్రార్థింతుము. ఈ స్వాభావికగుణము మనలో నున్నదని స్థాపించుటకు వితర్క మక్కఱలేదు. మన ప్రార్థనవలన భగవంతుఁ డెంతవఱకు మనకోరికల నీడేర్చును, మనస్థితి యేప్రకారముగా మాఱును, అన్నవిషయమును మాత్రము మనము కొంచె మాలోచింపవలయును. ప్రార్థన వ్యర్థము కాదని భక్తిపూర్వకముగా ప్రార్థించువారి కందఱికిని అనుభవసిద్ధమే. పయినిజెప్పినరీతి ప్రార్థనవలననే మన మీశ్వరసాన్నిధ్యమును పొంది, ఆయన యనుగ్రహమువలన జ్ఞానమును, ఆనందమును, ధైర్యమును, బలమును పొందుదుము. ప్రార్థనవలననే యజ్ఞానాంధకారబంధుర మయి పాపభూయిష్ఠ మయిన యీ ప్రపంచగుహనుండి బయలువెడలి మన యాత్మ మహోన్నతమయిన యీశ్వరసామీప్యమునకు పఱుగెత్తి యనిర్వాచ్యము లయిన జ్ఞానానందములను పొంది యీశ్వరానుగ్రహము వలనఁ దనమాలిన్యమును విడిచి పరిశుద్ధము కాఁగలుగును. ప్రార్థనచేత మన మీశ్వరసాన్నిధ్యమును పొందినకొలఁదిని మనహృదయముల యందు జ్ఞానజ్యోతి ప్రజ్వరిల్లి యధికముగా ప్రకాశించుచు మనకు ధర్మాచరణమునం దధికోత్సాహమును ధైర్యమును స్థైర్యమును కలిగించుచుండును; ధ్యానాభావముచేత మన మీశ్వర సన్నిధానమునకు దూరులమయినకొలఁదిని మనయాత్మ యజ్ఞానాంధకారములో మునిఁగి స్వప్రయోజనపరత్వమును పొందుచు పాపకార్యములకు భయపడ కుండును. ఈ గుణము మనయాత్మలకు నైసర్గికము. వెలుతురు చొరనిప్రదేశమునందున్న మొక్క తెల్లబారి బలహీనమయి యెదుగక యుండి వెలుతురులో పెట్టఁబడఁగానే పచ్చనయి కోమలత్వమును పొంది యెదిగి బలపడ నారంభించునట్లె, యీశ్వరచింత యను వెలుతురు లేక యింద్రియ

సుఖములను బంధములలో తగులుకొని యజ్ఞానాంధకారమునఁ బడి యభివృద్ధిని పొందక కృశించుచుండెడి మన యాత్మయు ఈశ్వరసాన్నిధ్య మను వెలుతురులో చొరఁగానే పాపబంధములనుండి విముక్తినొంది బలపడి నిత్యానందమును పొందుట కర్హమయిన దగును. ప్రార్థన వలన మఱి యేలాభము లేకపోయినను మన కీయొక్క లాభము చాలదా ? మన మనస్సులను సన్మార్గమునందు ప్రవర్తించునట్లు చేయు మని ప్రార్థించుటచేతనే మనము నీతిమంతులమును పుణ్యాత్ములమును అగుట సంభవించును. అగ్నిహోత్ర సమీపమునకు పోయినవారికి చలి దీఱుట యెట్లు సహజమో ప్రార్థనచేత నీశ్వరసాన్నిధ్యమును పొందువారికి పాపచింతనలు తొలఁగుట యట్లే సహజగుణము. ఎవ్వరు పాపపరిహారము కొఱకును నిత్యానందము కొఱకును ప్రార్థింతురో వారు సుగుణసంపదను ఆత్మానందమును పొందుదురు. కాఁబట్టి మనము పరిశుద్ధుల మగుటకును సుఖుల మగుటకును ప్రార్థన తప్ప వేఱుసాధ నము లేదు. హృదయపూర్వకముగాను, నిష్కపటముగాను భగవంతుని ప్రార్థించి చూచిన పక్షమున, ప్రార్థనచేసి లేవఁగానే తాను మునుపటి కంటె నెక్కువ పరిశుద్ధుఁడును, సంతోషము గలవాఁడును మనోబలము గలవాఁడును అయినట్టు ప్రతిమనుష్యుఁడును స్వానుభవముచేతనే కని పెట్టవచ్చును. ప్రార్థనవలనగలిగెడు హృదయానందము మొదలైనవి యనుభవైకవేద్యములే కాని యిట్టి వని చెప్పనలవి యైనవికావు. ప్రార్థనయొక్క విచిత్రశక్తి నేమని చెప్పవచ్చును ? అది బలహీనుని బలవంతునిగాను, భీరువును ధైర్యశాలినిగాను, నిరాశుని సాభిలాషుని గాను, దుర్మార్గుని సన్మార్గుని గాను, మూఢుని జ్ఞానిని గాను, మంత్రించినట్లు నిమిషములో మార్చివేయఁ గలుగును. ప్రార్థనవలన పరమేశ్వరునియొక్క పవిత్రసాన్నిధ్యము మనకు లభించిన పక్షమున

మన యాత్మ పారిశుద్ధ్యపారావారములో మునిఁగిపోయి తన స్వభావ దౌర్బల్యమును మాలిన్యమును విడిచి పరిశుద్ధమయి ప్రాపంచిక తుచ్ఛసుఖములను సరకుగొనక ధర్మాచరణమునం దసమానబలము కల దగును. మన మీశ్వరునియందు నిజమయిన స్వచ్ఛభక్తి కల వారమయి సర్వమునకు మన మాయన యనుగ్రహమునే నమ్ముకొని యాయన యాజ్ఞల నన్నిఁటిని చెల్లింపవలయునను దృఢనిశ్చయముతో మనఃపూర్తిగా ప్రార్థించిననేకాని, వేడుకకొఱకు స్తోత్రపాఠములను చదువుచు మనసులో లేని పయిమాటలతో కన్నులు మూసికొని చేతులు పయికెత్తిచేసెడు కపట ప్రార్థనలవలన లేశమును ప్రయోజనము లేదు. మనఃపూర్తిగా చేయని ప్రార్థన ప్రార్థనయే కాదు. అది నిష్ఫలమయిన కంఠశోష. నోటితో నుచ్చరించెడు మాటలప్రకారముగా నాచరింపవలెనన్న మనోనిశ్చయము లేక చిత్తము నొక చోటను మాటల నొకచోటను బెట్టి చిలుకపలుకులవలె వల్లించెడు ప్రార్థనలన్నియు గాలికి పోయినవియే కాని యీశ్వరుని సమీపించునవి కానేరవు. అశ్రద్ధతో జామునేపు చేసెడి ప్రార్థనకంటె శ్రద్ధాభక్తులతో చేసెడు ప్రార్థన క్షణకాలమయినను శ్రేష్ఠతరమయినదిగా నుండును. ఆత్మకృషియు శ్రద్ధయు ప్రతివిషయములోను ప్రధానములు. కృషిలేక ఫలము లభింపదు. శక్తివంచనలేక కృషిచేయని వాని కీశ్వరుఁ డెప్పుడును ఫలము నియ్యఁడు. దేహపరిశ్రమమును జేయుచు సోమరితనమును పాఱఁదోలుట కయి పోరాడుటవలన శరీరమునకు బలమెట్లు హెచ్చునో, ఆ ప్రకారముగానే పాపమును పాఱఁదోలుట కయి శ్రమపడుచు పాపముతోఁ బోరాడుచు తోడ్పాటున కయి ప్రార్థించుటవలన ఆత్మకును బలము కలిగి భగవదనుగ్రహము వలన విజయమును సుఖమును పొందుటకు సమర్థమగును. మనయాత్మ

తన యావచ్ఛక్తిని పాటుపడి పాపభంజనమునకయి సంపూర్ణప్రయత్నము చేయువఱకును నిజమయిన ప్రార్థన యారంభము కాదు. మన చిత్తములను పాపచింతలనుండి మరలింపుమని మనము ప్రార్థించునప్పుడు మనము చేసినపాపకార్యముల నిమిత్తమయి నిజమయిన యనుతాపమును పొంది మనము ముందటిపాపముల నెన్నఁడును చేయకుండునట్లు దృఢనిశ్చయము చేసికోవలెను. అట్టినిశ్చయమును కృషియు లేనియెడల చేసినప్రార్థన లన్నియు నిష్ఫలములగును. మనదుర్బలచిత్తముతో మనము దురాశాదులను నివారింపలేకపోయినను వానిని పాఱఁద్రోలుటకయి దృఢమయిన ప్రయత్నము నయినను చేయుచుండవలెను. మనము ప్రార్థన కారంభించుటకు ముందు సర్వవ్యాపియును సర్వకారుణ్యుఁడును, సర్వశక్తుఁడును, పరిశుద్ధుఁడును, సుఖదాతయు, ధర్మస్వరూపుఁడును, ప్రేమనిధియు నయిన పరమేశ్వరుని నేరముచేసినవాఁడు న్యాయాధిపతిని చేరఁబోవునప్పటివలె భయభక్తులతోను వినమ్రతతోను గౌరవముతోను సమీపింపవలెను. సమీపించిన తరువాత కరుణానిధియు సుఖదాతయునైన తండ్రియొద్ద భయమునువిడిచి స్వేచ్ఛగా మన హృదయములో నున్నదంతయు దాఁచక తెలిపి క్షమింప వేఁడుకొనవలెను. మన హృదయమునందల్లి నిజమయిన కోరికలను తప్పిదములను దుఃఖములను గౌరవమును ప్రేమను భక్తిని కృతజ్ఞతను మనసు విప్పి ధారాళముగా మన పరమపితతో చెప్పివేసినప్పుడే యది ఫలకారియైన యవ్యాజప్రార్థనయగును. మనుష్యులమయిన మనము గర్వమును దురభిమానమును గలవారమయి సర్వజ్ఞుఁడయిన భగవంతునిముందట మనపాపములను చెప్ప సాహసింపలేక ప్రార్థనచేయుచున్నట్లు నటించుచు కృత్రిమప్రార్థనలను మాత్రము చేయుచుండుటచేత, ఈశ్వరుఁడు మన సమీపములో నున్న

ప్పటికిని చూడలేక మనము దూరస్థులవలె నున్నాము. చిత్తశుద్ధిగల ప్రార్థనమూలమున నీశ్వరబల మాత్మకు గలుగని పక్షమున బహువిధములయిన పాపములు మొసళ్ళవలె వచ్చి దానిని మ్రింగివేయును; మన కీశ్వరుని ప్రాపు దొరకనియెడల నంతశ్శత్రువులు మనస్సును బంధించి దుర్బలము చేయును. కాఁబట్టి మనము నిజముగాఁ బాగు పడఁదలఁచుకొన్న పక్షమున మనప్రార్థన హృదయపూర్వకమయినదిగా నుండవలె నని మీకు మఱిమఱి విన్నవించుచున్నాను. హృదయశుద్ధిలేని చేతులుజోడించుట ప్రార్థనకాదు; కన్నులు మూసికొనుట ప్రార్థనకాదు; ఆకాశమువంక చూచుట ప్రార్థన కాదు; స్తుతిపాఠములు చేయుట ప్రార్థనకాదు. చిత్తము నీశ్వరార్పణము చేయుట యొక్కటియే ప్రార్థన యగును. అప్పుడు మాత్రమే మనము ప్రార్థనచేత నీశ్వరసాన్నిధ్యమును బొంది యానందింపఁగలుగుదుము; అప్పుడు మాత్రమే యీశ్వరసాన్నిధ్యమువలన మనకు బలోత్సాహములు గలిగి మనలను సదా సన్మార్గమునుండి తొలఁగింప పాటుపడుచుండు కామక్రోధాది శత్రువర్గమును మనము జయించి లోఁబఱుచుకొన శక్తుల మగుదుము. ప్రార్థనమూలమున మన మీశ్వరునియొండఁ జేరి నిలువఁగానే పుణ్యకార్యములయందు మనకు విఘ్నము లాపాదించుచు ప్రతిఘటించుచుండెడు క్రోధాదులు భయపడి తమంతనే మనలను విడిచి దూరముగా తొలఁగిపోవును. స్వాభిమానము విడిచి మనము నిశ్చయముగా నీశ్వరుని జేర శంకించితిమా, పాపగ్రహములును కామాదిశత్రువర్గమును అసహాయులమయిన మనలను చుట్టుకొని మనయాత్మలను తప్పుదారుల కీడ్చుకొనిపోవును. హృదయవాసమునం దేమూల నైనను పాపశకలమునకు మనము కొంచెము చోటిచ్చితిమా, అది మన హృదయము నీశ్వరసామీప్యమునకు పోనీక యడ్డుపడి

బంధించి వేయును. పాప మయినను మనహృదయమును విడువవలెను; లేదా మన హృదయ మయినను దేవుని విడువవలెను. అంతేకాని పాపలేశము మన హృదయభాగము నంటియుండఁగా దానిని గెంటి వేయ నిజమయిన ప్రయత్నము లేక మనహృదయము సత్యమయిన ప్రార్థనను జేయుటకాని యీశ్వరుని సమీపించుటగాని సంభవింప నేరదు. కాఁబట్టి సోదరులారా! మనము నేటినుండి పాపలేశము నైనను పర్వతమువలె జూచి దానికి దూరముగా తొలఁగుచు నీశ్వ రాజ్ఞాకైంకర్యములను చెల్లింప త్రికరణశుద్ధిగా పాటు పడుదము. ప్రార్థనయొక్క యుద్దేశ మంతయు మన మీశ్వరునియందు సంపూర్ణ విశ్వాస ముంచి సర్వవిషయములయందును మన మాతని యాజ్ఞా బద్ధులమయి వానిని చెల్లించుచు తదిచ్ఛానుసారముగా ప్రవర్తింప బాటుపడుటయే. ప్రార్థనవలని సంపూర్ణఫలము మన మనుభవింప గోరిన పక్షమున, మనహృదయఫలకముల యందాయన లిఖించిన యీశ్వరశాసనములను మీఱక నడుచుకొనుచు మన యాత్మలను దేహములను ఈశ్వరార్పణము చేయవలెను. ఆయనయెడల మనము చూపఁదగిన భక్తి యంతయు మన మాయనకు లోఁబడి పరమ భృత్యుల మయి యాయనవలె నగుటకయి పాటుపడుటయే. ఈ పాటు వలన మన హృదయగృహమునందు సుజ్ఞానదీప మాఱక సర్వదా ప్రజ్వ రిల్లుచు దానిని విమలముగా జేయును.

ఇఁక ప్రార్థనలవిషయమయి మనవారు కొందఱు చేసెడి యాక్షే పణములను కొంచెము విచారింతము. “సర్వజ్ఞుఁ డగుటచేత మన మనోవృత్తులును, వాంఛలును, లోపములును సర్వమును పరమేశ్వరుఁ డెఱుఁగనివి లేకయుండఁగా మన మాతనికి తెలుపవలసిన యావశ్యకమే మున్నది? మనము ప్రార్థింపకుండ సర్వకారుణ్యుఁడయిన యాతఁడు

మనవాంఛలను తీర్పఁడా?” అని కొందఱాక్షేపించుచున్నారు. ఈ యాక్షేపణము పయికి సయుక్తికముగానే కానఁబడును. మనచిత్తవృత్తులు మంచివయినప్పు డతఁ డామోదించు ననియు, మనవాంఛలు మంచివియు పరిశుద్ధము లయినవియునయిన పక్షమున ప్రార్థన యక్కఱలేకయే వాని నతఁడు ప్రసాదించు ననియు, మన హృదయములు పరిశుద్ధములుగా నుండక చేయు ప్రార్థనల నాతఁ డంగీకరించి ప్రసాదింపఁ డనియు వేడుకనిమిత్తము చేయు ప్రార్థనలవలన ప్రయోజన ముండ దనియు, వారు చెప్పెడుమాటలను మనముసహిత మంగీకరింపవచ్చును. ఈమాటలు సత్య మగుటకు సందేహము లేదు. హృదయములో భక్తిలేని యారాధన మీశ్వరవంచన మగునేకాని యుపాసనము కానేరదు. అయినను మనముమాత్రము మనకోరికలను మనస్సులో పెట్టుకొని యూరకుండక పయికిసహితము చెప్పవలెను. అట్లుచేయుట చేతనే మనకు మనశ్శాంతియు తృప్తియు సంతోషమును కలుగును. అది స్వభావధర్మము మనస్సులలోనున్న కష్టసుఖములను మనయాప్తులకు చెప్పివేయుట చేతనే దుఃఖశాంతియు సంతోషమును కలుగునట్లుగా దేవుఁ డేర్పఱచి యున్నాఁడు. అందు చేతనే మన కాప్తులై ప్రియులయి యున్నవారిలో నెల్లను ప్రియతముఁడైన యీశ్వరునకు మనలోపములను కోరికలను జెప్పి మనకృతజ్ఞతను దెలుపుట మనకు సహజగుణమై యున్నది. నిజమయిన భక్తిగలవాఁ డీశ్వరునకు తన వాంఛితములను దెలుపక యూరకుండనేరఁడు. అట్లు తెలుపుటవలననే మనస్సులో నీశ్వరభక్తి మరింత ప్రబలి యార్పరాని దవానలమువలె విశేషతేజస్సుతో బ్రజ్వరిల్లును. అందుచేత మనుష్యుఁడు నిశ్చలుఁడును పరిశుద్ధుఁడును అగును. ఈశ్వరభక్తివలన దయాసత్యాది కళ్యాణగుణములు మనస్సులో దృఢముగా నాటుకొని దినదినక్రమమున పరి

శుద్ధుఁడు కానారంభించును; సత్కార్యానురాగమును పరలోక చింతయు దృఢపడును; నిరంతర ప్రార్థనవలన మనము పాపములో సులభముగా పడక జాగరూకులమయి యుందుము. పాపమునుండి తొలఁగింపుమని చేయు ప్రార్థనయే మన మా పాపమునకు దూరముగా తొలఁగునట్లు చేయును. అంతేకాక సంతతసంస్మరణమువలన మన మీశ్వరసాన్నిధ్యమును పొంది పాపశిక్షకుఁడయిన యీశ్వరుఁడు జ్ఞాననేత్రమున కగపడుచుండఁగా నాతని యెదుట పాపమును జేయుటకు తప్పక భయపడుదుము. మన కోరికల నీశ్వరుఁడు మనము తెలుపకయే గ్రహింపఁ గలిగినను, ఈశ్వరునకును మనకును గల సంబంధమునుబట్టి మనము తెలుపవలసిన యావశ్యకము కలుగుచున్నది. అంతేకాక మనము నిత్యమును సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచుండుటవలన మనము మఱింత జాగ్రత్త గలవార మయి పాపకార్యములనుండి తొలఁగుచు పుణ్యకార్యములయం దాదరమును ధైర్యోత్సాహములును గలవార మగుదుము. నిత్యప్రార్థనము చేయువాఁడు ప్రార్థనచేయనివానికంటె కామాదిశత్రువర్గముయొక్క వలలో చిక్కకుండ నెక్కువ మెలఁకువ గలవాఁడయి యుండును. మనము దేనివిషయమున నైనను ప్రార్థించెదము పక్షమున దానిని తప్పించుకొనుటకుఁగాని పొందుటకుఁగాని బద్ధుల మయి యుందుము. వెనుక చెప్పినట్లు మన మే పాపమునుండియైనను కాపాడుమని ప్రార్థించుటయే మనల నా పాపమువంకఁ బోకుండ నిలుపుటకు శక్తి కలదగును. కాఁబట్టి మనుష్యుఁడు ప్రార్థనవలన పాపకార్యములనుండి విడివడక పోయిన పక్షమున, పాపకార్యము లాతనిని ప్రార్థననుండి విడివడునట్లు చేయును. పాపములనుండి తొలఁగింపుమని హృదయపూర్వకముగా ప్రార్థించుచుండుటయు పాపకార్యములను జేయుచుండుటయు రెండును నేకకాలమునందు పొసఁగవు.

రెంటిలో నేదైననొకటి విడువవలెను. పరిశుద్ధుఁడు కావలెనని ప్రార్థించుటచేత పరిశుద్ధుఁడయినను కావలెను, లేదా ప్రార్థన హృదయపూర్వకమయినది కానిపక్షమున పాపియైనను కావలెను. ప్రార్థన నిజమయినదియు నిష్కపటమయినదియు నయిన యెడల భక్తివిశ్వాసముల వలన తన మనోనిశ్చయము బలపడి మనుష్యుఁడు దానిని సాధించుటకు తప్పక సమర్థుఁ డగును.

ఈశ్వరుఁ డచంచలుఁడు గనుక మనుష్యుఁ డెంత భక్తిపూర్వకముగా ప్రార్థించినను వాని నిమిత్తమయి నడుమ తనయేర్పాటులను మార్చునా యని మఱియొక యాక్షేపణమును జేయుదురు. ఈశ్వరుఁడు నిశ్చలుఁడైనమాట నిశ్చయమే; మనము ప్రార్థించితి మని తన స్థిరమయిన యేర్పాటుల నెప్పుడును మార్చువాఁడును కాఁడు. అయినను మనము హృదయపూర్వకముగాను నమ్రతతోను మనశ్శుద్ధితోను ప్రార్థించినపక్షమున, ఆత్మసుఖములు కలుగునట్లును మనోదుఃఖములు తొలఁగునట్లును చేయుటకూడ నాతని స్థిరమయినయేర్పాటులలో నొకటియై యున్నది. ప్రార్థనమూలమున మన కీశ్వరునితోడి సంబంధము కుదిరిన పక్షమున ఆ సంబంధముచేత నీశ్వరునిలోనుండి యాతనికళ్యాణ గుణామృత ప్రవాహము మెల్లమెల్లగా మనయాత్మలలో ప్రవేశించి వానిని శుద్ధపఱిచి నిర్మలగుణములు గలవానినిగాఁ జేయును. భగవంతుఁ డేర్పచిన దివ్యమయిన యేర్పాటులనుబట్టి ఆధ్యాత్మిక సుఖాభివృద్ధుల నిమిత్తము ప్రార్థించుటయే పుణ్యకార్యములలో నీశ్వర సాహాయ్యమును సంపాదించుకొనుటకు నిజమయిన మార్గముగా నున్నది. ఇది సహజమయిన మార్గమేగాని దీనిలో వింతయైనది గాని యస్వాభావిక మయినదిగాని యేదియు లేదు. కడుపులోనుండి పుట్టి భూపతనము కాఁగానే శిశువునకు సంరక్షణసుఖములఁ గలిగించుదయా

నమ్ముదుకు మన యాత్మలకు కలిగింపకుండునా ? అనుదినప్రార్థన వలన దైవసాన్నిధ్యమును పొంది యాత్మాభివృద్ధిని పొంద నలవాటు పడిన వాని కీశ్వరుఁడు మనప్రార్థనల నాలించి మన కోరికలను సఫలము చేయునని స్వానుభవముచేతనే తెలియును. మన మీశ్వరుని కోరునది యంతయు నాధ్యాత్మికలోపములను పోఁగొట్టుటకును, ఆధ్యాత్మికసుఖములను మనోబలమును కలిగించుటకును అయి యుండవలెను. అంతే కాని మన మైహికములయిన శరీరసుఖములనిమిత్తమును, ధనమునిమిత్తమును; కీర్తినిమిత్తమును, ఇతరము లయిన ప్రాపంచిక లాభములనిమిత్తమును, ప్రార్థించినపక్షమున మన మనోరథము లెప్పుడును సాఫల్యము నొందవు. మన ప్రార్థన లెప్పుడును పరమాత్ముఁ డేర్పఱిచిన స్థిరమైనవస్తుధర్మములను మార్పఁజాలవు. ఆరోగ్యధర్మముల ననుసరించుటవలననే కాని ప్రార్థనవలన దేహబలము రాదు; పాటుపడుటవలననేకాని ప్రార్థనవలన ధనము రాదు; సత్కార్యములను జేయుటవలననేకాని ప్రార్థనవలన కీర్తి రాదు; ఆయాపనులను సాధించుట కర్హములయిన కృత్యములవలననే కాని శుష్కప్రార్థనలవలన నిహలోకసంబంధములయిన యే యితరలాభములును రావు. ఇది తెలిసికొని బుద్ధిమంతు లయిన వారు సఫలములు కానేరని యిట్టి యసాధ్యకార్యములనిమిత్తమై ప్రార్థింపక యాధ్యాత్మికజ్ఞానముకొఱకును, ఆధ్యాత్మికబలముకొఱకును, ఆధ్యాత్మిక పారిశుద్ధ్యముకొఱకును; ఆధ్యాత్మిక సుఖములకొఱకును మాత్రమే పరబ్రహ్మమును ప్రార్థింపవలెను. అంతేకాక మనము ప్రార్థించునప్పుడు "ఓయీశ్వరుఁడా ! నాయందు దయచూపుము; నన్ను రక్షింపుము; నాపాపములను క్షమింపుము" అని సామాన్యముగా నేవో యనిర్దిష్టములయిన కోరికలను కోరక, మన మేసత్కార్యఘటనమునం దశ

క్తుల మయి యాతని ప్రాపు నపేక్షింతుమో దానిని దయచేయు
మనియు, మన కే లోప మున్నదని తెలిసికొని దానిని స్వశక్తిచేత
వారింపలేమని నమ్ముదుమో దానినుండి రక్షింపు మనియు, మన
మే పాపము చేసి పశ్చాత్తప్తులమయి తత్పరిహారమును గోరుదుమో
దానిని పేర్కొని క్షమింపు మనియు, నిర్దేశించి ప్రార్థింపవలయును.
లోకములో శిశు వాఁకలివేసినప్పుడు తల్లికడకేగి "అమ్మా! అన్నము
పెట్టుము" అని యడుగునట్లును, రోగి వ్యాధిబాధితుఁడయి వైద్యుని
యొద్దకుపోయి "అయ్యా! ఔషధ మిచ్చి తెవులు మాన్పుము" అని
వేఁడునట్లును, దరిద్రుఁడు సంపన్నగృహస్థుని దాపు చేరి "మహా
ప్రభూ! వస్త్రదానము చేయుము" అని ప్రార్థించునట్లును, ప్రతిమను
ష్యుఁడును తనయాత్మ యాఁకలిగొని యున్నప్పుడును పాపరోగపీడిత
మయి యున్నప్పుడును గుణదరిద్రతను పొందియున్నప్పుడును జగద్ర
క్షకుఁడును భవరోగవైద్యుఁడును కళ్యాణగుణసంపన్నుఁడును నయిన
పరమేశ్వరుని ఆధ్యాత్మికలోపములను తొలఁగింప వేఁడుకొనవల
యును. ఈప్రకారముగానే పాపియైనవాఁడు తానుచేసిన పాపమును
స్మరణకు తెచ్చుకొని పరితాపపడుచు నంతరాత్మచేయు మనోవ్యథ
దుస్సహము కాఁగా భరింపలేక మనశ్శాంతి లేనప్పుడు మనశ్శాంతిని
కలిగింపుమని వేఁడుకొనవలయును; లోకోపకారియైనవాఁడు తా నొక
సత్కార్యమును చేయ తలపెట్టి యన్నిప్రక్కలను కష్టములు వచ్చి
చుట్టుకొనఁగా నిరుత్సాహుఁడయి స్వశక్తిచేత వానిని తొలఁగించు
కొనుటకు శక్తుఁడు కానప్పుడు కష్టములు తన్ను సత్కార్యములనుండి
తొలఁగింపకుండ జేయుమని ప్రార్థింపవలయును; సత్యకామియైన
వాఁడు కామాదు లయిన యరిషడ్వర్గముకాని యంతకంటెను క్రూరము
లయిన లౌకికాధికారి పిశాచములుగాని తన్ను చుట్టుకొని తప్పుదారి

కీడ్చి తనచే నసత్యము బలికింప నుద్యమించినప్పుడు వానిని తప్పించుకో సమర్థుఁడు కాక సన్మార్గముననే నడువ తనకు బలధైర్యములను బ్రసాదింపు మనియు, బ్రాణములకంటెను సత్య మధికప్రియమయి నదిగాఁ జేయు మనియు వేఁడుకొన వలయును; ధార్మికుఁడయిన వాఁడు పాపమును నిగ్రహించుటకుఁగాని ధర్మము నవలంబించుటకుఁ గాని తనంతట సంపూర్ణ శక్తుఁడుగాక మనోబలోత్సాహముల ననుగ్రహింపు మని ప్రార్థింపవలయును. ఈవిధముగా బ్రార్థింపవలసిన విషయములు సమయోచితముగా ననేక విధములుగా నుండును.

"శాశ్వతానంద సౌఖ్యములకు మనుష్యుఁడు భూతదయయును నీతివర్తనమును గలవాఁడయి పరుల కుపకారము చేయుచు పాపకార్యములు చేయక పరిశుద్ధుఁ డయియున్న చాలదా? వేఱుగ బ్రార్థన యేలకావలయును? దేవుఁడు స్తోత్రప్రియుఁడా? తన్ను స్తోత్రము చేయువారికే కాని మోక్షమియ్యఁడా?" అని కొందఱందురు. ఆనంద సౌఖ్యముల కొఱకు మనుష్యునకు సద్వర్తనాదులు చాలునుగాని యీశ్వరప్రార్థన లేక పరిశుద్ధుఁ డగుటకును సంపూర్ణ నీతిమంతుఁ డగుటకును పరోపకారపారీణుఁ డగుటకును మనుష్యున కెప్పుడును సాధ్యము కాదు. అంతేగాక ప్రార్థనము తన బాగుకొఱకే యుద్దేశింపఁ బడినదికాని యీశ్వరుని సంతోషపెట్టుటకొఱకు కాదుగనుక, ఈ యాక్షేపణ కిప్పు డింతకంటె నెక్కువ సమాధానము చెప్పవలసిన యావశ్యకత కానఁబడదు.

ఏకాంతప్రార్థన, కుటుంబప్రార్థన, సమాజప్రార్థన, అని ప్రార్థనలు మూఁడువిధములుగాఁ జెప్పవచ్చును. మనుష్యుఁడు తా నొంటరిగా నీశ్వరుని గూర్చి చేయు ప్రార్థన యేకాంతప్రార్థన. ఏకాంత

ప్రార్థనను ప్రతిమనుష్యుఁడును ప్రతిదినమును తప్పక యొక్కసారియైనను జేయవలెను. ప్రాతఃకాలమును సాయంకాలమును ప్రార్థనకు ముఖ్యమయిన కాలములు. కొందఱు బుద్ధిమంతులు తమకు ప్రార్థనచేయుటకు తీఱికయే లేదని ప్రతిష్ఠగా చెప్పుచున్నారు. అట్టివారికి దేవుఁ డిచ్చిన మంచిపదార్థముల నన్నిటిని దినమునకు మూఁడేసిసారులు గంట గంటసేపు కూరుచుండి పొట్టనిండ భుజించుటకు కావలసినంత తీఱిక కలదు కాని వాని ననుగ్రహించిన యుపకర్త నొక్క నిముషకాలము స్మరించుటకు మాత్రము తీఱిక లేదఁట! ఇంతకంటె సిగ్గులచేటు వేఱు కలదా? కాఁబట్టి మీ రందఱును యిట్టిసాకుల నెన్నఁడును చెప్పఁ బ్రయత్నింపక నిత్యమును తప్పక యీశ్వరప్రార్థనము చేయుచు మనుష్యనామమును ధరించుట కర్హులుగా నుండునట్లు ప్రవర్తింపుఁడు. ఈ యేకాంతప్రార్థనవలని లాభము లీవఱకే విస్తారముగా చెప్పఁబడినందున నిచ్చట మరలఁ జెప్పుట యనావశ్యకము.

రెండవది కుటుంబప్రార్థన. భార్యయు భర్తయు బిడ్డలును బంధువులును చేరి యింట చేయునదియే కుటుంబప్రార్థన. ఈప్రార్థనవలన కుటుంబములో పరిశుద్ధతయు, ఐకమత్యమును, నెమ్మదియు, సుఖమును కలుగును; బాలురకు భక్తియు ప్రేమయు సుగుణములును కలుగును; కుటుంబములోని బంధువుల కన్యోన్య ప్రేమానుబంధము దృఢపడును; కుటుంబములోని దుష్టులు శాంతులు, బుద్ధిహీనులు తెలివిగలవారును, అగుదురు. వేయేల? ఇట్టి ప్రార్థనలవలన కుటుంబములో సుఖసంతోషములు ప్రబలి గృహము భూలోకస్వర్గము వలె నగును. మనలో కుటుంబప్రార్థనలు లేకపోవుటచేతనే భర్తది పరిశుద్ధాస్తికమతముగాను, భార్యది విగ్రహారాధకమతముగాను, తల్లిదండ్రులది మూఢ వేదాంతముగాను ఉండి, తల కొకదారి యయి

యేకకుటుంబములో కలుగవలసినంత యైకమత్యమును, పరస్పరానురాగమును, సౌఖ్యమును కలుగకున్నవి. కాఁబట్టి యీ యనర్థము తొలఁగునట్లుగా మీ రందఱును మీ మీ కుటుంబములలో కుటుంబ ప్రార్థనలు నెలకొల్పుట కయి ప్రయత్నింతు రని నమ్ముచున్నాను.

మూఁడవది మన మిప్పుడు చేసెడిరీతి సమాజ ప్రార్థనము. మనుష్యు లెప్పుడును పరస్పర సంబంధ సాహాయ్యముల వలననే సుఖపడ వలసిన వా రగుటచేత సంఘ ప్రార్థనయు నత్యంతావశ్యక మయినదే. అన్యోన్య సోదరభావమును, పరస్పరానురాగము మొదలయినవి జన సామాన్యములో వెలయుటకయి యప్పుడప్పు డందఱును సంఘీభవించి సర్వపిత యైన యీశ్వరునికి తమ కృతజ్ఞతను భక్తిని విధేయతను తెలుపు చుండవలెను; జన సామాన్యము యొక్క క్షేమము నిమిత్తమును కష్టనివారణము నిమిత్తమును ప్రార్థించు చుండవలెను. ఇట్టి ప్రార్థనలు తఱుచుగా చేయుచుండుట వలన జనసంఘములో నన్యోన్య ద్వేషము పోయి యైకమత్యము పుట్టి పరోపకార గుణమును నన్యోన్య సాహాయ్యకరణమును కలుగును; భక్తి హెచ్చును; సద్గుణములు పట్టుబడును. జంతుజాలములో మనుష్యుఁ డొక్కఁడు మాత్రమే యీశ్వర ప్రార్థనము చేయ నర్హుఁడయి నందున నెల్లవారును పరమేశ్వరారాధనము చేయుచు, మానుష స్వభావమును నిలుపుకొనఁ బ్రయత్నింతు రని నమ్ముచున్నాను. ప్రార్థన లేనిచో మనుష్యుఁడు మృగతుల్యుఁ డగు ననుటకు సందేహము లేదు కాఁబట్టి మిమ్మందఱను పయిని జెప్పిన మూఁడువిధము లయిన ప్రార్థనలను జేయు చుండుఁ డని వినయపూర్వకముగా వేఁడుచున్నాను. సర్వశుభంకరుఁడయిన యీశ్వరుఁడు మీ కట్టి బుద్ధిని పుట్టించునుగాక!